

Hayatında en çok plan yapan benmişim. Öyle dedi bana. Belki hayatında başka plan yapan kimse görmemiştir.

Overplanning diyorlar, aşırı plancılık. Ben böyle değilim. Buna karşı da plan yaptım. *Aşırı plan yapmaya karşı plan* yaptım. Belki bu da aşırılığın bir tezahürüdür. Hayatında plan yapan kim var?

Plan dedikleri hemen hemen *iş yapmamak ama iş yapmanın hayalini kurmak* gibi bir şey. İnsanları okula gitmesi bütün hayatını planlamaları sayılabilir. Hayatını planlıyor ve yaşamayı unutuyor. Çoğunun işi de sadece plan. Sonra bakıyorsun yaş olmuş elli, bir takım çocuklar, bir takım akrabalar ve bir takım borçlar. Hayat nereye gitti? Bunlar ne zaman çıktı?

İnsanların yorgun olduğunu söylemelerini seviyorum. Sevdığım insanlar çok. Onların yorulmalarını sevdiğim söylenemez. Belki söylenebilir. Azıcık.

Bu yazıların tezahüründen habersizim. Sadece klavyeye bakarak ve parmaklarımı seyreterek yazıyorum. Bu sayede kendimi yargılamaktan ve aman ne kadar kötü yazmışım demekten kurtuluyorum. Kafamın içindekiler biraz daha rahat ortaya çıkıyor. Nasılsa onları yeniden okuyacağım ve kendi kritik kafamı bir gün *sizin için de* çalıştıracacağım. Bunu biliyorum. Kafamın içindeki imkanları sizin için de çalıştıracacağım.

İnsanların nasıl yönetilmek istediğini görmek isterim. İnsanların nasıl çalıştığını bilmek isterim. Kuralları olmayan bir şirket inşa etmeye çalışıyorum. *Kuralları olmayan* değil, kuralları herkesin bildiği ve fazla açıklamaya ihtiyaç duymadığı. Rahat bir yer inşa etmek istiyorum. İnsanların rahat rahat çalıştığı. Bunu tabi *çalışmamak* gibi anlayacaklar. İnsanların pek çoğu rahat çalışmanın çalışmamak olduğunu düşünür. Bizim işte böyle değil. İnsanların rahat olması gerekir, gereksiz düşüncelere hapsedmezsen, onların elinden daha çok iş gelir. İnsanların gereksiz düşüncelerle kendilerini yormasını istemem. Ben den korkmalarını istemem mesela. Ancak çalışmak için korkması gereken insanlardan biriye, eğer bunu anlamışsam, onunla da çalışmam. Yormam kendimi korkutmak için. Çünkü eğer adam işini değil de, başka şeyler düşünüyor ve ben bunun yerini sadece korkutarak alıyorsam, o adamdan bana uzun vadede zaten hayır gelmez.

Biliyorum, bazı işleri sadece korkutarak yaptırabilirsin. İnsanların ekseriyetinin korkuya ihtiyacı var. Korkmazsa çalışmaz. Belki de doğru. İşini kaybetmekten korkması korku değil mi diyeceksin. Belki bu da doğru. Ancak işini doğru yapan, samimiyetle çalışan ve sabahtan akşama bahane üretmeyen insanların yapacağı işlerin diğerlerinden daha iyi olduğunu düşünüyorum. Bunu düşünmekte haklı mıyım?

Hayatım okumakla geçiyor. Neyi okuyorsun. Bugün *Tales of Pirx the Pilot* isimli bir Stanislaw Lem kitabını okudum biraz. Yarım saat kadar.

Hayatımız bir simülasyondan ibaret olabilir mi? Bizi bir makineye aldılar ve bir yerden başladık. Bunun ta bebeklikten olması şart değil tabii. Ben biraz önce bu makineye girmiş ve ama kafamın içine bir geçmiş enjekte edilmiş olabilir. Geçmiş ne kadar gerçek geliyor halbuki, hep paylaştığımız hatıralar var, insanlara soruyorum ve bana geçmişin aynen benim düşündüğüm gibi olduğunu söylüyorlar. Ufak değişiklikler var, bazılarının ıda hatırlamadığım doğru. Ve fakat bu hayat simülasyonu makinesinden beklenen de bu zaten. Çok *gerçekçi* yapmış olmaları doğal.

Adam 300'le giderken de kaza yapsa, 100'le gidiyordum diyecek. O halde söylediğinin ne önemi var?

Simülasyonun doğru çalışması gerekeceğini biliyoruz. Hata yok. O sebeple hata olmayışı, yaşadığımızın bir simülasyon olmadığı anlamına gelmez. Tutarlılıkla bu soruyu çözeceksin. Belki tutarlılık, simülasyon *lehine* bir delil bile olabilir. Her şey o kadar tutarlı ki ancak bir simülasyon olabilir.

Kainatın anlamsızlığını kendimize anlam arayarak aşıyoruz. Kainat bekletilerimize uygun oluşuyor. Belki kainat (veya simülasyon) da nasıl oluşması gerektiğini bilmiyordur ve bizim ona söylediklerimiz, bizim onun hakkında düşündüğümüze göre, hangisi daha tutarlıysa ve daha makulse ve kainatı *ikna* ediyorsa, öyle oluyordur. Diyoruz ki, kainatın ömrü dörtbin sene olamaz, çok kısa bir süre olur bu, en iyisi birkaç milyar sene olsun. Kainat da ikna oluyor ve kendi yaşını öğrenmiş oluyor ve o andan itibaren birkaç milyar yılmiş gibi *oluşuyor*.

Biz kainatın kendini bilme araçları mıyız? Neden bize ihtiyaç duysun ve bu kadar uzatsın?

İnsanların yeryüzündeki halleri çok acınası. Günah işleyen, kötülük işleyen insanları *anlarım*. Anladığım şu, insanlar yalnızlık içinde. Bundan kurtulmak için, bedeninin ihtiyaçlarını karşılamak ve *o sesi susturmak* için kötülük yapabilir.

İnsanlar hiçbir şeye inanmıyor. Hiçbir şeye inanmayan, her şeye inanabilir. Buna kötülüğün yeryüzünün tek yolu olduğunu ve nasılsa her şeyin yanına kaldığını söylemek de dahil. Kişi hikayesidir.

Her Şeye inanan insan, aslında zamanımızın asıl derdi belki budur. İnsanların genel olarak hayatı gibi görmeyişlerinde belki de bu var.